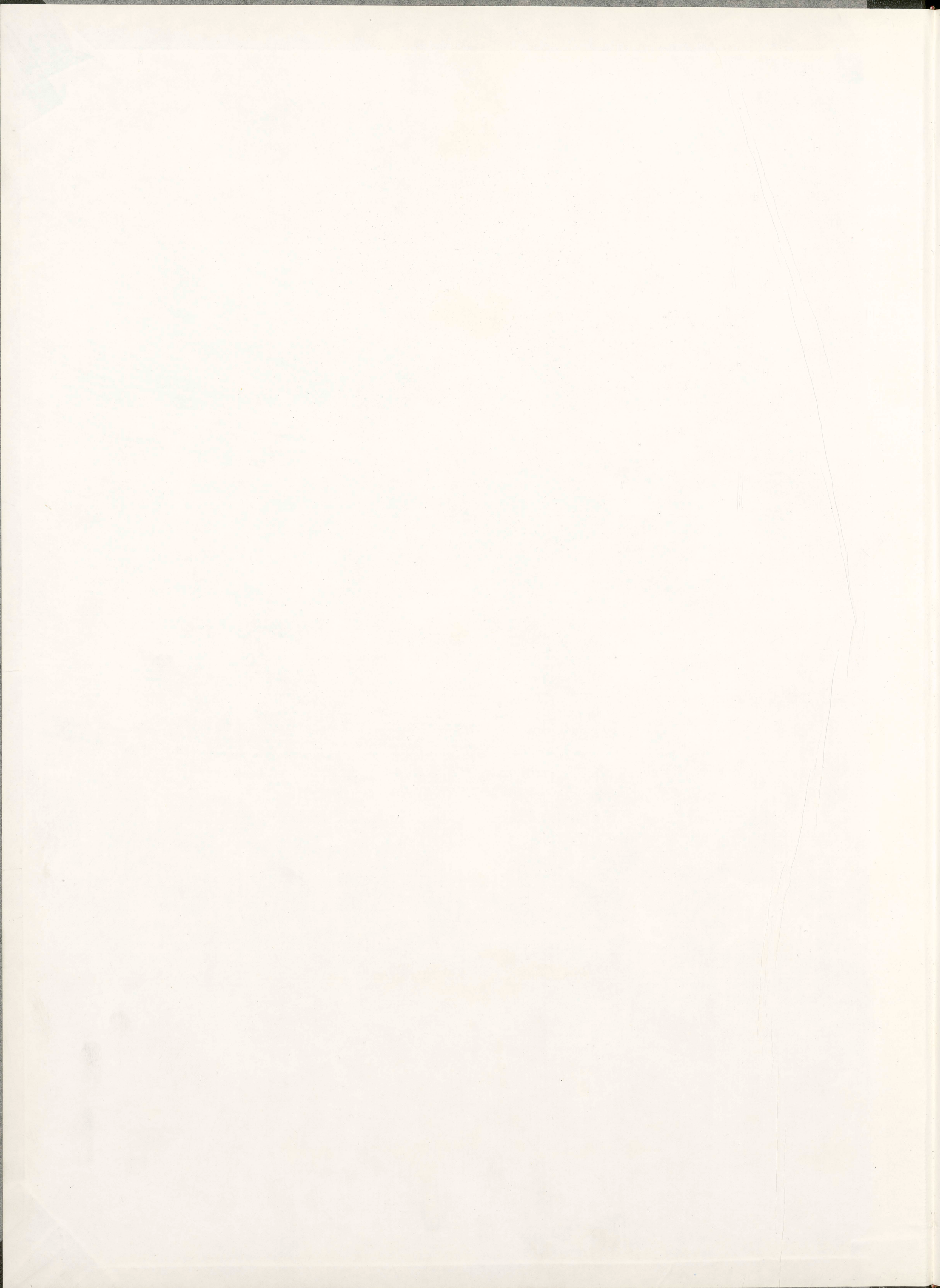
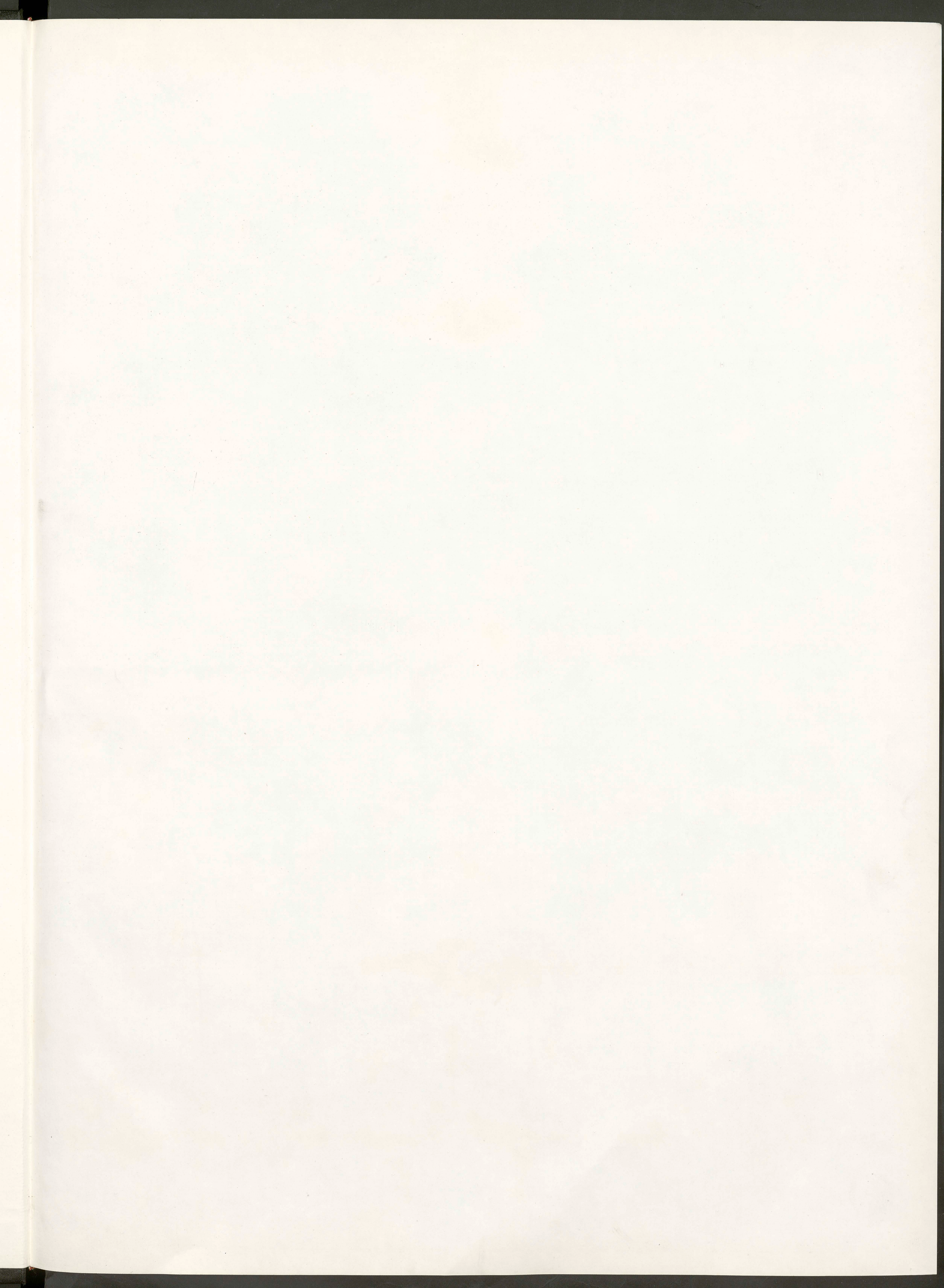

Հաս

ТІЕ

Յայն

Այս

Այս

տար

համ

Ըն

եր

Հ. Բ

Գ

Ներք

նապ

թիւ

Պեղ

զան

Բն

Յ-1

Բն

ա

Ն

Զոյ

Դն

«Մ

այ

առ

նե

դր

նր

վն

ան

«Մ

դէ

բն

առ

վա

աի

կո

ու

պի

դր

նի

թի

Այ

այ

«Մ

բո

առ

հա

պա

դա

նո

մի

ձո

հա

առ

ոչ

առ

մա

հր

դդ

է

առ

եա

եր

մե

առ

մե

կի

առ

յա

դի

լո

բա

նա

ամեն մէկը ճշտակէ նրա դատարանները, պէտք է որ անպատճառ ինքն իր վրա առնէ այդ դերը, ինքը փորձի, այն ժամանակ լինի յաճախ մի կողմ թողնել ամօթ մի պատկանանք, որ ինքը պիտի խաղի իր սրտի ու հոգու անդորրութիւնը, նոյնիսկ վառագի պիտի ենթարկի իր պատուի դատարանը:

— Ո՞րն է հեղա. տա՛լը թէ խնդրելը,— հարցնեց ինձ մի անգամ մի բարեկամս: — Ի՞նչ տարբերութիւն տեսողի և խնդրողի գերբեր մէջ:

— Ես նրան պատասխանեցի այսպէս. — Նախ խնդրելը խնդրողին տալուց չի ազատում, եթէ նրա մէջ մեծած չէ քաղաքացիական պարտաւորութեան զգացումը: Սա մէկ Գալով տարբերութիւնն է, պէտք է ասել՝ ինչ առիթ հնչող բան, քան թէ տալը: Տալու մի անգամ վճարում է իր տուրքը և օժիւրը ապաւում, իսկ խնդրողն ինքը, վճարելով հանգիստ, հարկաւորութիւնը ինքն պիտի սակարկութեան մէջ մտնի և այդ հարկաւորութեանը հարկը տեսակ խոսք լի, հարկը տեսակ դերը ընդունի...

Իմ մի ծանօթ իտալիկացի պատմից ինձ հետեւեալը.

— Մի անգամ երեք հոգի (ինձ ծանօթ, միանգամայն պապականի հասարակական գործիչներ) Թիֆլիսում ձեռնարկեցին մի նպատակի համար ժողովարարութեան. առաջին նուագ, մեք զինքնինքն քաղաքում յայտնի անուն ունեցող մի բարձրագոյն կրթութեան ասէր պատմիչ. պարտն, մեր բոլոր կոմսարքները լսելուց յետոյ, ձեռքը գցեց զբաղմունք և հանդիմ աշխատեց մեր առաջ դրեց... մի կողմէն, ասելով.

«Ահա եղբայր, սա իմ տուրքն է: Ահա թէ խնդրողը, երբեմն, որպիսի ծաղր է և ենթարկութեամբ... այն էլ երբեմն հենց մի իտալիկացիների կողմից...»

Խնդրողը կատարելով իր պարտքը՝ կատարած է լինում, պիտի, մեր ամենքի պարտքը:

Եթէ այդ պարզ, հասարակ երեւոյթ մարդիկ պարզէին իրանց համար, ապա խնդրողի երեսն այնքան սև չը պէտք է լինէր: Եթէ նրանք այդ տարրական հասկացողութեան ըմբռնէին, ապա խնդրողների ամեն մէկն ընթացիկ լինելով նրանց բռնա, շերտաւոր շնորհակալութեան՝ պիտի բռնէին նրա ձեռքը և ասէին.

— Հազար շնորհակալութիւն. հազար շնորհակալութիւն ամենքի փոխարէն, որովհետեւ այն, ինչ որ դուք եք անում, մեր ամենքի պարտականութիւնն է. կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մարդ մի քաջալերել խօսք լսէր: Հաւատարմութիւնն է՝ կատարելով մի այդպիսի գործ, դուք ձեր ունեւի վրա եք անում մեր ամենքի անմիջական պարտքը:

Երանի այդպէս լինէր: Երանի գտնէ մէկը կողմից մար